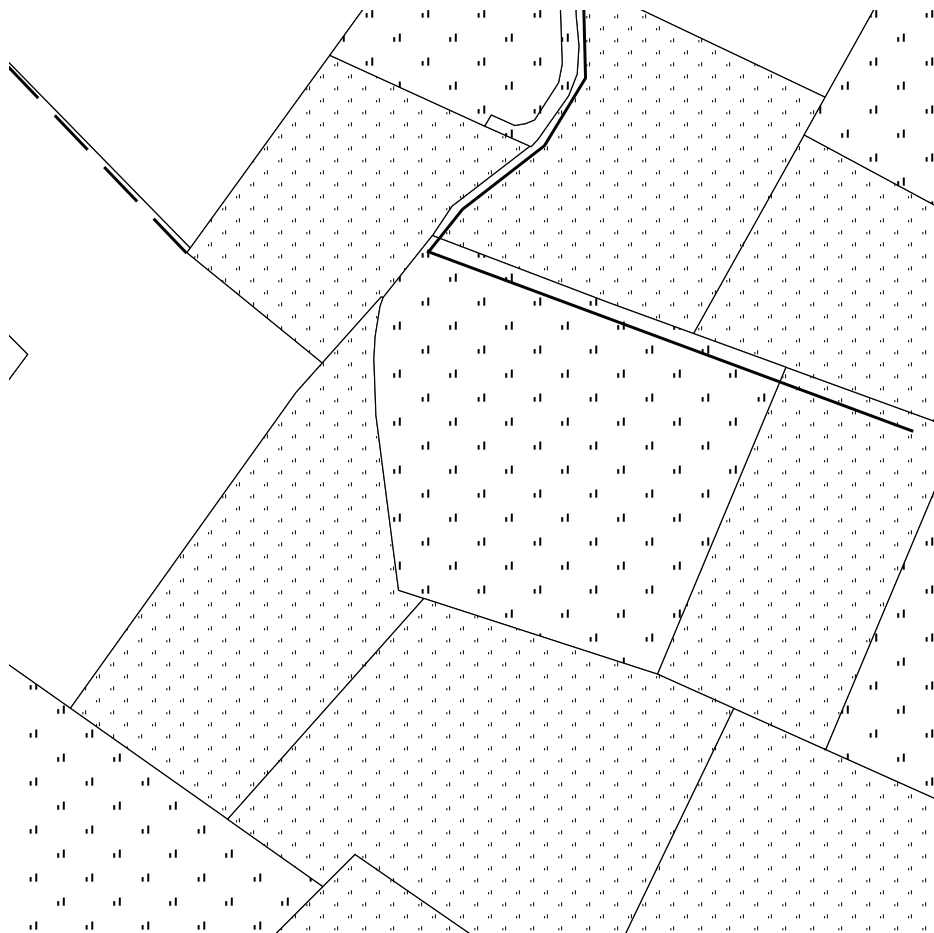

PRODUCTIVE LANDSCAPES

SELECTED WORKS 2017-2018

CITIES & TERRITORIES

TRACTEBEL

Selected Works

Gentbrugse Meersen, Gent

- 06 -

Sigmacluster Bovendijle, Bonheiden

- 16 -

Groen Lint, Oostende

- 24 -

Valleipark Stiernerbeek, Genk

- 34 -

Tuinen van Stene, Oostende

- 42 -

Proloog

Waarom?

Wereldwijd heeft zich het proces van urbanisatie geleid tot een toename van het aantal stedelingen van 746 miljoen in 1950 tot 4 biljoen in 2016. Voorspellingen wijzen op een verdere toename tot meer dan 6 biljoen inwoners van steden in 2045. Dit proces van urbanisatie, en industrialisatie, heeft geresulteerd in klimaatverandering (overstromingen, hittestress), verlies aan biodiversiteit (essentieel voor bestuiving en daarmee voedselvoorziening), uitputting en vervuiling van natuurlijke hulpbronnen (bodems, drink-/grondwater) en voedsel- en energiezekerheid. Problemen die niet enkel in steden op te lossen zijn. Parken, groendaken, tuinen, waterlopen, plukboerderijen, ... het zijn ruimtelijke entiteiten in de stad die de negatieve effecten van bovenstaande problemen mitigeren, maar nooit een duurzame oplossing bieden. De draagkracht en schaal van deze entiteiten is niet bestand tegen het voortdurende proces van urbanisatie.

Wat?

Er is nood aan een schaa sprong, waarbij grootschalige landschapsstructuren in en rond de stad niet gezien moeten worden als uitbreidingsruimte voor de stad, maar als productieve entiteiten voor de stad. Stad (mens) en landschap (natuur) kunnen niet

meer gezien worden als tegenpolen, het zijn hybride vormen geworden die zowel ruimtelijk als functioneel op elkaar ingrijpen. Door het vormgeven van deze ruimtelijk-functionele relaties kunnen productieve stadslandschappen ontstaan die een grote verscheidenheid aan producten en (ecosysteem) diensten kunnen leveren aan mens en natuur. Het kan hier gaan om producerende diensten waarbij producten worden geleverd, zoals voedsel, hout, drinkwater en/of biomassa. Processen die invloed hebben op de leefkwaliteit, zoals bestuiving, kustverdediging, klimaatregulatie en plaagbestrijding worden gerekend onder regulerende diensten. Tenslotte geven culturele diensten meer indirecte waarde creatie zoals toerisme, verhoging menselijk welzijn en verhoging van vastgoedprijzen.

Voor wie?

Het concept van productieve landschappen kan worden toegepast op verschillende schaalniveaus, van wijk tot stad tot regio. Op schaal van de wijk heeft Tractebel de nodige ervaring in het toepassen van het concept binnen concrete opgaves. De projecten die in dit portfolio worden toegelicht maken de schaa sprong naar de stad en/of regio en tonen hoe nieuwe ruimtelijk-functionele relaties als productief landschap worden verbeeld en verwezenlijkt.

GENTBRUGSE MEERSEN

Gent

“Een lappendeken van gefragmenteerde groene restruimtes zijn geïntegreerd tot een publiek park. Een nieuw netwerk van paden en de inpassing van een bestaande rietgracht herstructureren dit groen gebied. Punctuele interventies accomoderen een alternatief gebruik van het park in relatie tot de natuurlijke omgeving.”

OPDRACHT

periode	studie 2009 - 2011 uitvoering 2012 - 2014
kencijfers	9 ha park
opdrachtgever	stad Gent Sara Verbeeren (sara.verbeeren@stad.gent.be)
opdrachthouder	TRACTEBEL Bart Van Gassen (bart.vangassen@tractebel.engie.com)
advies	Denis Dujardin Geert Meysmans
opdracht	opmaak ontwerp van concept t.e.m. uitvoering
ereloon	€ 345.555
uitvoeringsbedrag	€ 4.500.000
awards	Nominatie Prijs Publieke Ruimte 2015

OPZET

Het gebied is in zijn bestaande toestand een lappendeken met sterke variatie in kwaliteit. De samenhang in het gebied is eerder toevallig; een parkstructuur is afwezig. Een herinrichting van het gebied moet ernaar streven dat iedere lap van het lappendeken op zich kwalitatief is.

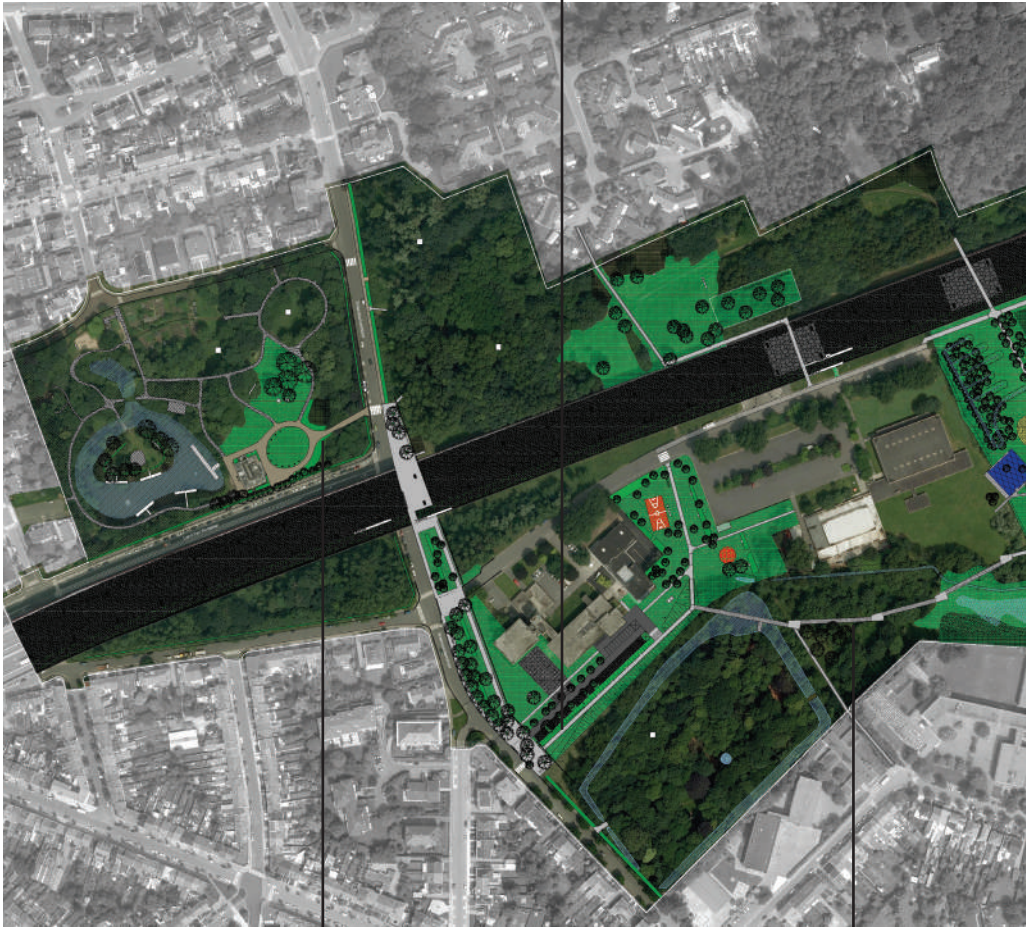
Een bomenframe zorgt voor de algemene samenhang en ordening van de toegangszone. Ingebed in het groene bomenframe liggen twee grootschalige landschappelijke dragers: een stedelijk dak gevormd door het viaduct en de Rietgrachtvallei, een ensemble van een wal en de Rietgracht met geherprofileerde natuurlijke oevers. Het geheel maakt deel uit van het meer landschappelijk zuidelijk parkdeel. Daar worden ook nieuw bos en een weilandzone met kleine landschapselementen, vergezichten en doorkijken ontwikkeld.

De centrale zone van het park, gedefinieerd in het GRUP als een zone voor dagrecreatie,

wordt gestructureerd door bomenstrips die landschapskamers afbakenen. Deze kamers bevatten verschillende functies: dienstencentrum, jeugdhuis, sport(hal), speelzone, volkstuinen. Een voorruimte met formele beplanting en verticale hekwerkstructuren geven de toegangszone een duidelijke gevel aan de straat. Een padenstructuur bestaand uit een formeel (verhard) en informeel (onverhard) circuit maakt het gebied goed toegankelijk en is afgestemd op de (nieuwe) landschappelijke structuur. Een aantal kleine elementen bepalen mee het karakter van het park. Het gaat om bestaande elementen, vaak historische relict en nieuw toegevoegde elementen die de samenhang in het park mee versterken.

KRACHTLIJNEN

TOEGANGSZONE

FRANSTOCHPARK

PASSERELLE

VOLKSTUINEN

WAL

RIETGRACHT

PADENSTRUCTUUR

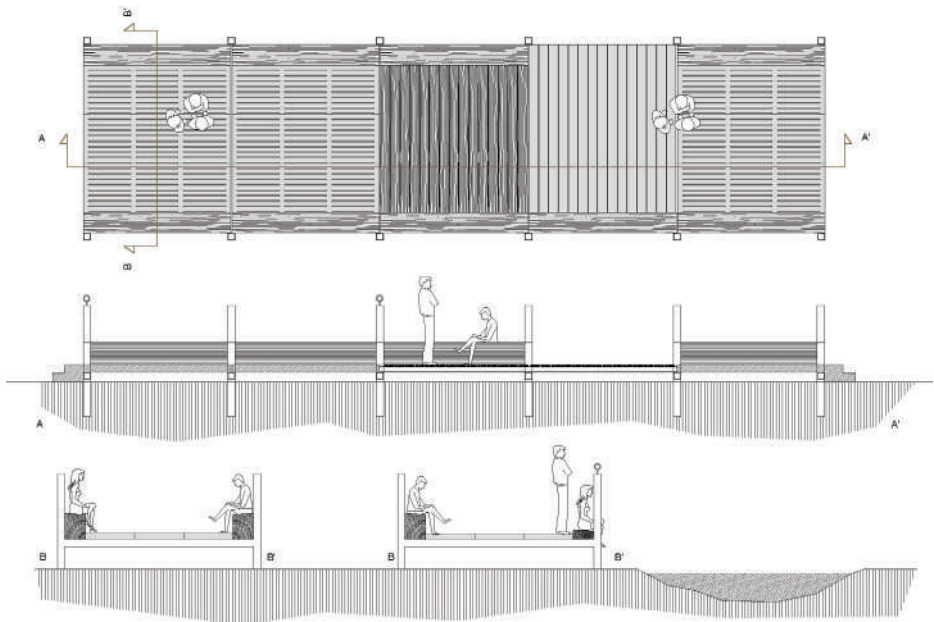

ZOOM | platformen

Binnen het project vormen platformen kleinschalige architecturale elementen die mede het karakter van het park bepalen. De platformen zijn zodanig gepositioneerd dat de aanwezigheid van bestaande landschappelijke elementen wordt gearticuleerd. De rietgracht wordt versterkt door plaatsing over de gracht, oude wilgenrijen worden benadrukt door positionering evenwijdig aan de beplanting.

Een eenduidige en robuuste vormgeving en materialiteit geven de platformen ook een eigen uitstraling. De modulaire opbouw, bestaande uit houten panelen en betonnen varkensroosters zorgen dat de platformen bij eventuele beschadiging eenvoudig te herstellen zijn.

De platformen bieden ruimte voor meervoudig gebruik: zit- en rustplaats, passage, picknickplaats, informeel sport- of spel element, ... Door de zorgvuldige positionering van de platformen bieden ze de gebruiker, bewust of onbewust, een intense ervaring van het omliggende landschap.

functioneel element bij hoog water

materialiteit

architectuur in het landschap

comfortabel platform

toegankelijk gebied

formeel spel

informeel spel

integratie binnen ruimtelijke context

articulatie historische rietgracht

SIGMACLUSTER BOVENDIJLE

Bonheiden

“De cluster Bovendijle bestaat uit drie verschillende deelgebieden waarbij het Sigmaplan werd vertaald naar concrete concepten voor het gebied in afstemming met concepten rond recreatie en landbouw.”

OPDRACHT

periode	2010 - heden
kencijfers	125 ha gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) 70 ha natuurontwikkeling (wetlands - bos)
opdrachtgever	Waterwegen en Zeekanaal NV Maarten Jans (maarten.jans@wenz.be)
opdrachthouder	THV Sigma Dijle (TRACTEBEL - Sweco) Anneleen Dhondt (anneleen.dhondt@tractebel.engie.com)
opdracht	Inrichtingsplan en project MER
ereloon	€ 236 220

OPZET

De cluster Bovendijle bestaat uit drie verschillende deelgebieden, gelegen in het stroomopwaarts gedeelte van de Dijle op de gemeenten Haacht en Bonheiden. De locatie en contouren voor de cluster Bovendijle werden vastgelegd in een beslissing van de Vlaamse Regering. Verschillende elementen in de directe omgeving van het projectgebied gaven echter aanleiding tot het verfijnen van deze grenslijn. Daarnaast werden in eerste instantie de algemene doelstellingen uit het Sigmaplan (veiligheid door waterbeheersing en natuurontwikkeling in de riviervalleien) vertaald naar concrete concepten voor de cluster Bovendijle, aangevuld met concepten rond recreatie en landbouw.

De inrichting van de GOG's gaat gepaard met de aanleg van verschillende dijken: overloopdijken, ringdijken,... Deze dijken hebben verschillende karakteristieken (toegankelijkheid, hoogte, vormgeving)

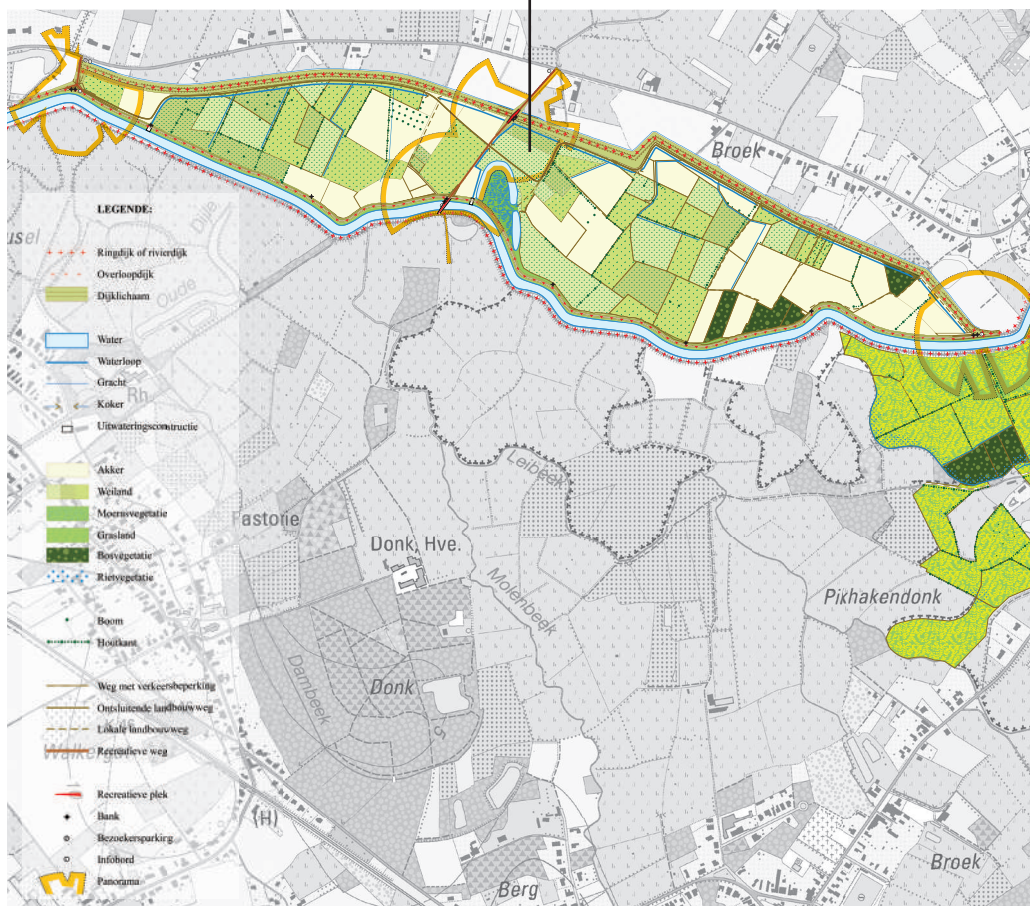
waarbij een uitgekiende aansluiting met de bestaande Sigmadijken noodzakelijk is. Dit om veiligheidsredenen, maar ook omwille van comfort van de routes en landschappelijke inpassing.

Bij het ontwerp van deze dijken is gekozen om de continuïteit van de routes te laten primeren: de recreatieve routes langs de Dijle en de ontsluitingswegen over de ringdijken heen zijn bepalend bij het ontwerp van de aansluitingen. De ringdijken zelf zullen zich dus vormen naar deze routes, waarbij de routes leesbaar zijn en gemakkelijk in gebruik. De ontsluiting van de landbouwwegen over de ringdijken heen worden de 'Oversteken' genoemd, de aansluiting van de Sigmadijken op de overloopdijken (met fietspad) de 'Overgangen'.

KRACHTLIJNEN

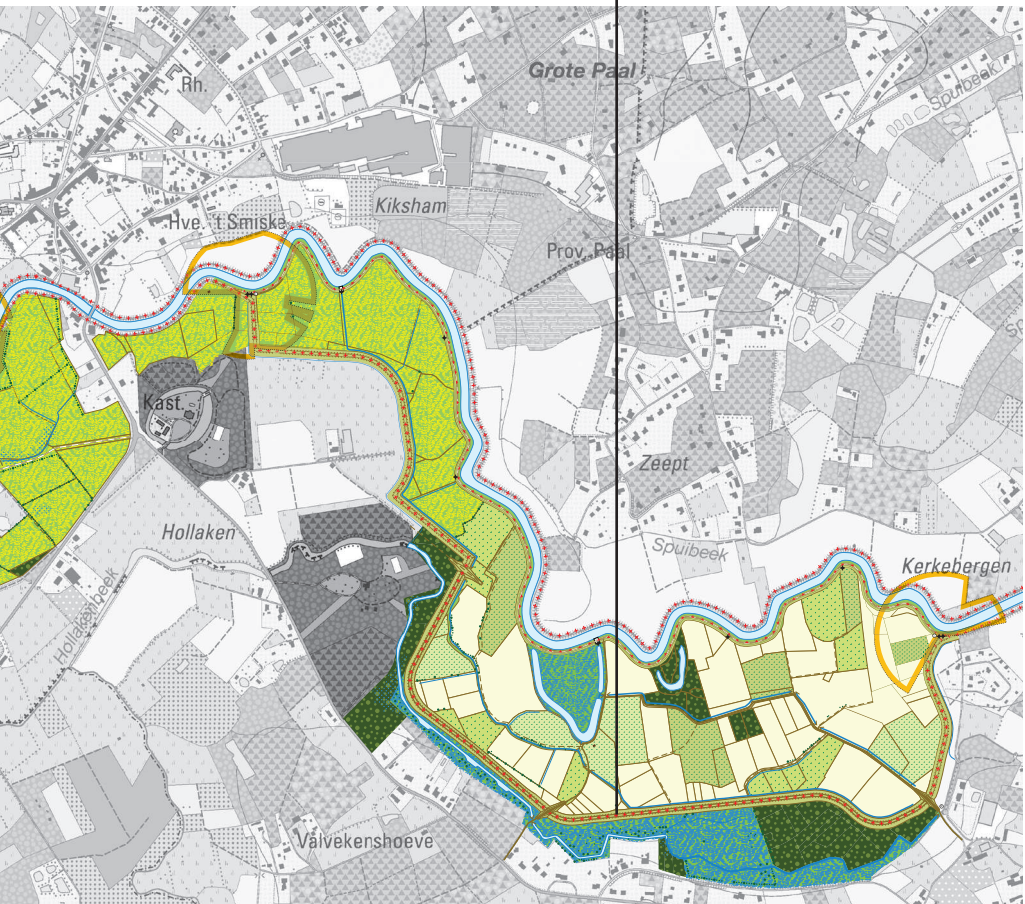
CONTINU LANDSCHAP

Het landschap rondom het GOG Rijmenam en Pikhaken wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van kleine landschapselementen zoals bomenrijen, hagen,... Door deze typische structuur van het landschap binnen het GOG verder te zetten zal de nieuwe ringdijk nooit in zijn geheel zichtbaar zijn. Gekoppeld aan de ontwateringsgrachten en ontsluitingswegen worden enkele kleine landschapselementen voorzien. De bestaande beplantingsmassieven worden aangevuld met nieuwe punten en lijnen in het landschap: sleedoorn, eenstijlige meidoorn, wilgen, vlier, grauwe els, zomereik en rozen.

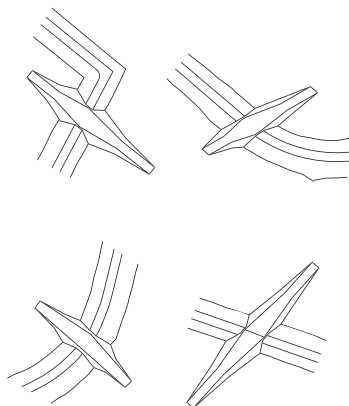
LANDSCHAP MET CONTRASTEN

Het landschap rondom het GOG Hollaken-Hoogdonk wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van grote bosstructuren. De beleving langsheen de Dijle wordt hierdoor getypeerd door het sterke contrast tussen de vlakke, open 'Dijle valle' en massieve groene bosranden aan de rand ervan. Bij de inrichting van het GOG zal de nieuwe ringdijk deze typische structuur van het landschap versterken.

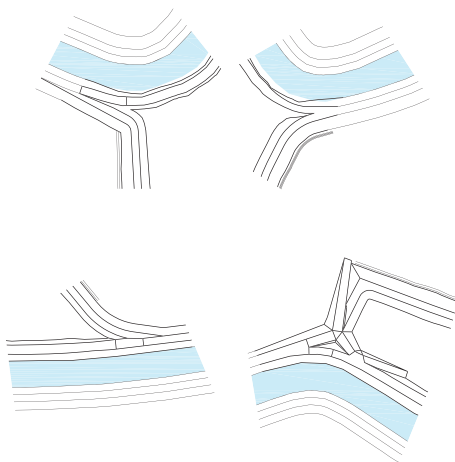

ZOOM | oversteken en overgangen

Om de toegankelijkheid van de GOG's te garanderen voor landbouw en recreatie zijn verschillende *oversteken* voorzien vanaf de openbare weg naar de ontsluitingswegen in de GOG over de ringdijk heen. Deze zijn in het verlengde van de ontsluitingswegen gesitueerd en hebben een bovenbreedte van 4m. De oversteek gaat 40cm hoger dan de ringdijk waardoor de dwarse beweging wordt benadrukt. De taluds van de oversteken zijn flauw (8/4) en worden begroeid met klaver waardoor de leesbaarheid van deze elementen wordt versterkt. De verharding van de ontsluitingswegen wordt verder gezet over de ringdijken heen. Het hellingspercentage van de oversteek bedraagt 7%, met uitzondering van de oversteek te Rijmenam aan de recreatieve as die 4% bedraagt voor het fietscomfort (cfr. Fietsvademecum).

Om de continuïteit langs de Dijle te garanderen tussen de verschillende dijkhoogtes (Sigmadijken en overloopdijken) worden *overgangen* tussen beide dijken gerealiseerd. Het fiets- en wandeltraject langs de Dijle blijft hierdoor mogelijk. De dijk op Sigmahoogte plooit weg van de Dijle en wordt begroeid met gras, de overgang naar de overloopdijk toe verloopt zo rechtlijnig mogelijk ten behoeve van de recreatie. Daar de overgangen telkens de toegang vormen tot de GOG's, worden hier banken en infoborden voorzien. Het hellingspercentage bedraagt er maximaal 4%, de verharding van de overloopdijk (lichtgrijze asfalt) loopt door tot de overgang.

Een fietstocht of wandeling van Hever naar Rijmenam zal in de toekomst via een nieuwe brug over de Dijle en de dijkoversteek in de verte kunnen gebeuren. De borstwering bestaat uit een houten kader met verticale spijlen.

21

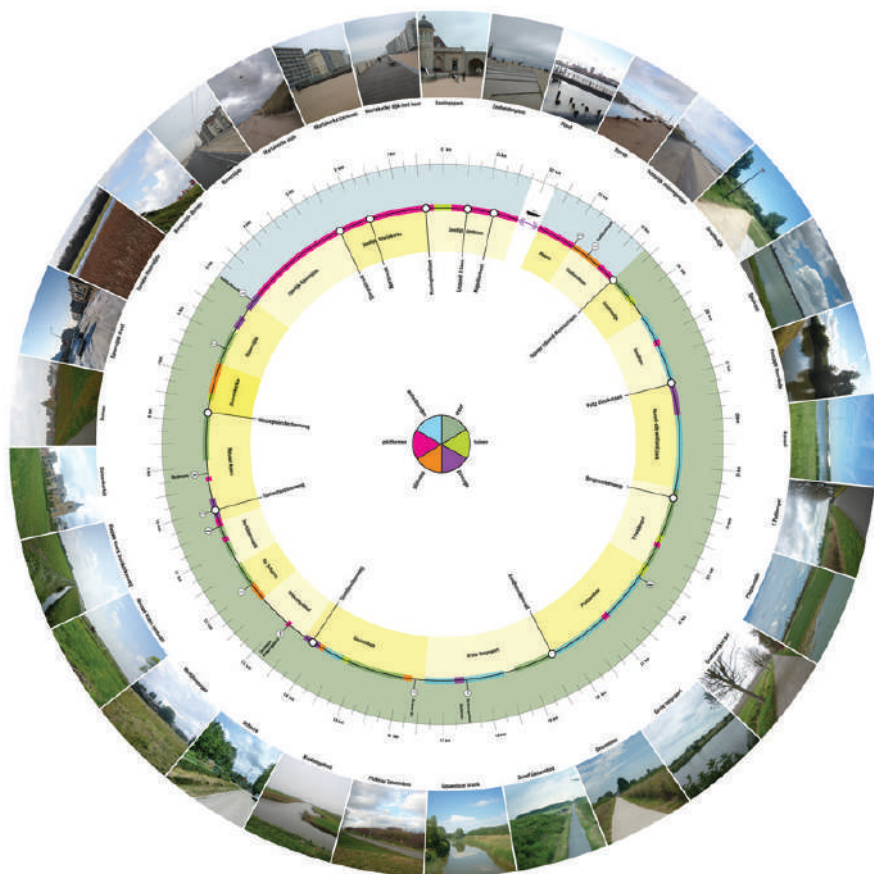

In het verlengde van de Broekstraat wordt een landbouwweg aangelegd tot in het GOG. De dijkovergang krijgt bovenop de ringdijk een verbreding zodat plaats ontstaat voor een aantal zitelementen en een infobord. Van op dit punt hebben we een prachtig zicht.

GROEN LINT

—— Oostende ——

“Een nieuwe publieke ruimte in de stadrand heroriënteert de stad Oostende zowel ruimtelijk als functioneel met haar ommeland.”

OPDRACHT

periode	2012 - 2014
kerncijfers	35 km route
opdrachtgever	stad Oostende Eli Devriendt (eli.devriendt@oostende.be)
opdrachthouder	TRACTEBEL Bart Van Gassen (bart.vangassen@tractebel.engie.com) Mark Wilschut (mark.wilschut@tractebel.engie.com)
samen met	Georges Descombes ADR architectes
opdracht	Opstellen van masterplan
ereloon	€ 74 980
awards	laureaat Thuis-in-de-stad prijs 2013

OPZET

De Stad Oostende is een stad die sterk georiënteerd is tot haar kustfront. De stad wordt echter omringd door een veelzijdig landschap dat zowel ruimtelijk als functioneel van grote waarde kan zijn voor de Stad. Met het opstellen van het Masterplan Groen Lint wilt de Stad Oostende een ruimtelijke visie opstellen die deze potenties benut en de stad verbindt met haar ommeland.

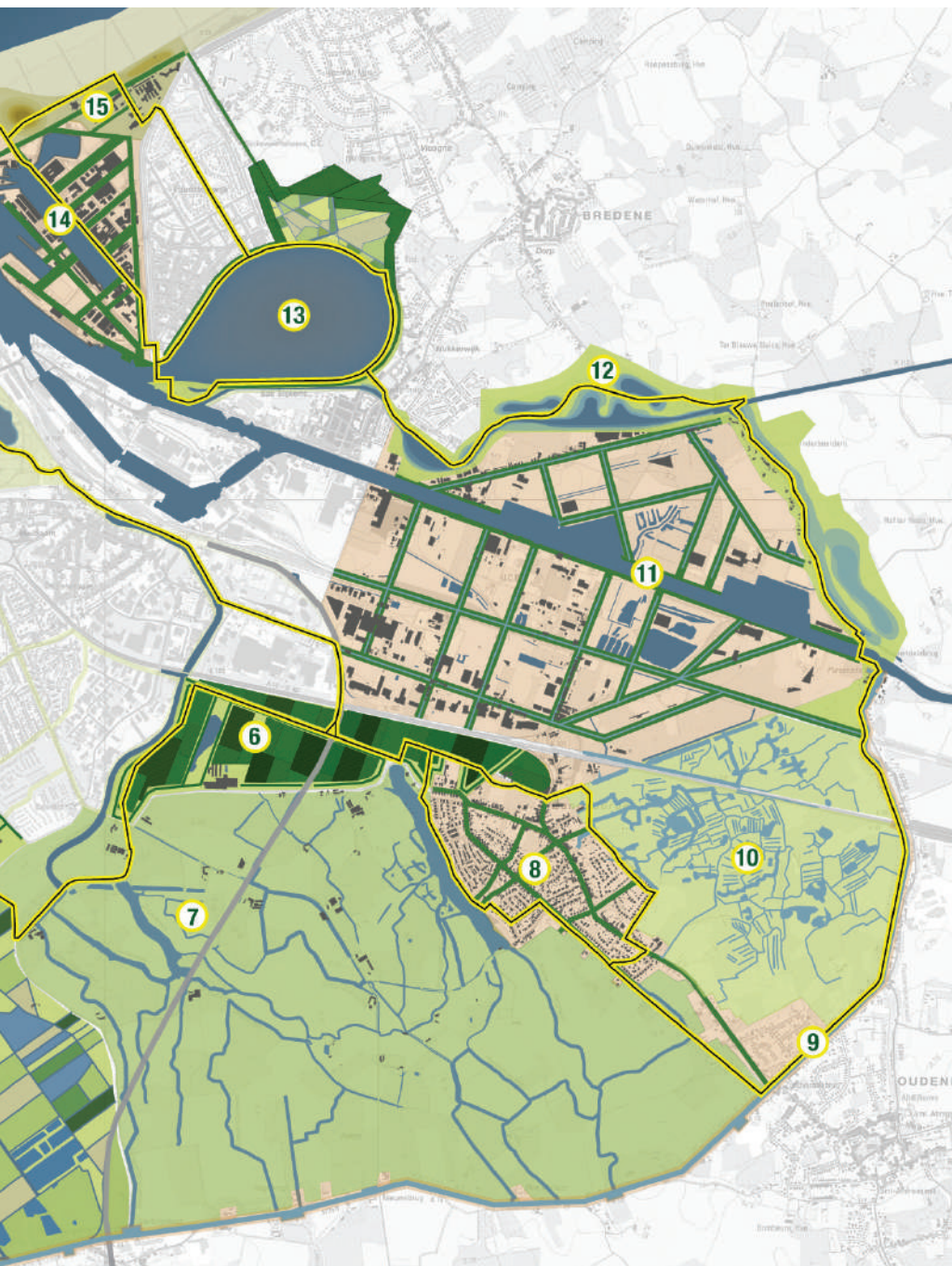
Tractebel heeft deze opdracht vanuit drie ruimtelijke invalshoeken benaderd. Ten eerste wordt een aanzet gegeven voor een toekomstige Groene Gordel rond Oostende. Een aaneenschakeling van verschillende landschappen rond de stad die, zowel naar landschappelijke beleving als productief gebruik, van cruciale betekenis zijn voor het functioneren van de Stad Oostende. Ten tweede wordt het traject van het Groen Lint, een 35km

lange fietsroute rond de stad, geoptimaliseerd. Het Groen Lint is de ruggengraat van de Groene Gordel. Het vormt de toegang tot het gebied en is een oriënterend element. Ten derde zorgen punctuele ingrepen lang de route voor een versterking van het Groen Lint als publieke ruimte. Het zijn articulaties die het Groen Lint als ruimte verbreden, door het inzetten van een beperkte set van elementen: platformen, passages, plateaus, tuinen, waterboorden en dreven.

In het masterplan worden deze invalshoeken voor strategische gebieden schetsmatig uitgewerkt. Thema's als stedelijke landbouw, recreatie, ecologie, water, natuur en erfgoed en duurzame mobiliteit vormen nieuwe lagen die het meervoudig karakter van het Groen Lint als publieke ruimte versterken.

KRACHTLIJNEN | Groene Gordel

KRACHTLIJNEN | Groen Lint

- 1. Platformen**
Plateformes - Platforms - Plattform
- 2. Passages**
Passages - Passages - Passagen
- 3. Plateaus**
Plateaux - Plateaus - Plateaus
- 4. Tuinen**
Jardins - Gardens - Garten
- 5. Waterboorden**
Bords de l'eau - Water edges - Uferanlagen
- 6. Drogen**
Allées - Lanes - Allee

ZOOM | elementen

Een platform is een plek van uitwisseling en observatie tussen stad en landschap. Een platform is helder en elementair in zijn architectuur. Een platform kan specifieke programmatische elementen bevatten en biedt voldoende onbestemde ruimte.

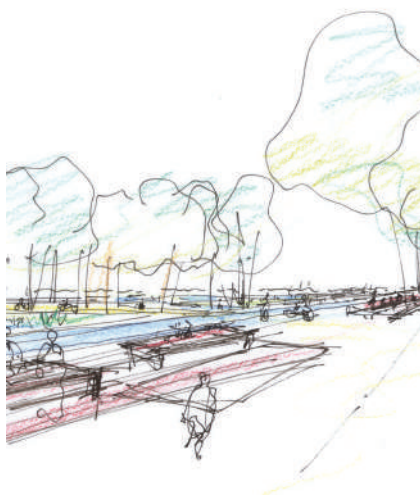
Passages intensifiëren de ervaring van het bewegen. Een passage is een lineaire ruimtelijke articulatie. Door de lijn op te tillen, door boomkruinen te laten lopen, te overdekken, te laten drijven ... kan een bijzondere relatie met de omgeving worden gerealiseerd.

Een plateau is een grondlichaam dat zich verheft boven het landschap. Vanop het plateau wordt het landschap op een andere manier zichtbaar. Plateaus zijn grote ongedefinieerde plekken, ook wel “terrain vagues” genoemd. Veel initiatieven zijn mogelijk op een plateau.

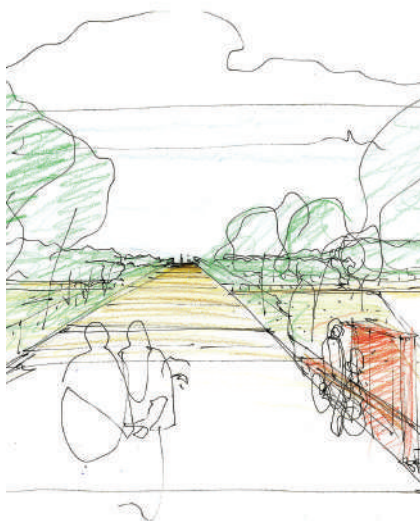
Een tuin is een omsloten collectieve ruimte van een gebouwde natuur. Rusten, spelen, tuinieren, dansen, zijn maar een aantal van de menselijke activiteiten die in een tuin een plek kunnen krijgen. Een tuin kan verschillende vormen aannemen.

De waterboorden maken bestaande waterlichamen in het gebied en het ritme van het water sterker voelbaar. Het water krijgt meer ruimte door het creëren van natuurlijke oevers en wetlands. Hierdoor wordt de biodiversiteit langs het water verhoogd.

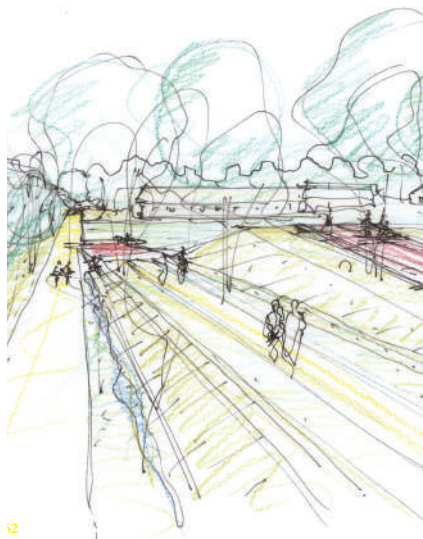
Dreven structureren het landschap. Vaak mediëren ze tussen stad en landschap of tussen verschillende landschappelijke entiteiten. Dreven vormen tegelijkertijd een ecologische structuur en een aantrekkelijke publieke ruimte om te wandelen, fietsen, verblijven.

Platform

Passage

32

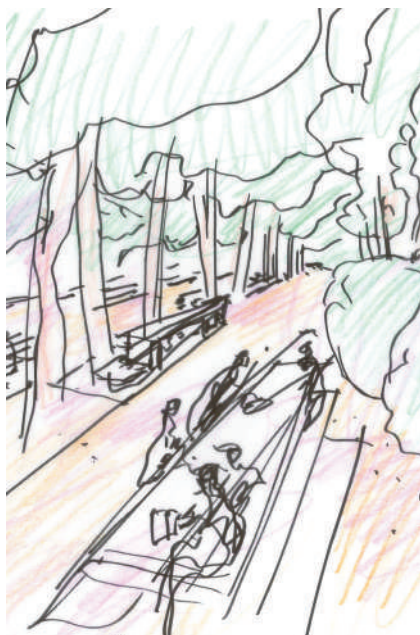
Plateau

Waterboord

Tuin

Dreef

VALLEIPARK STIEMERBEEK

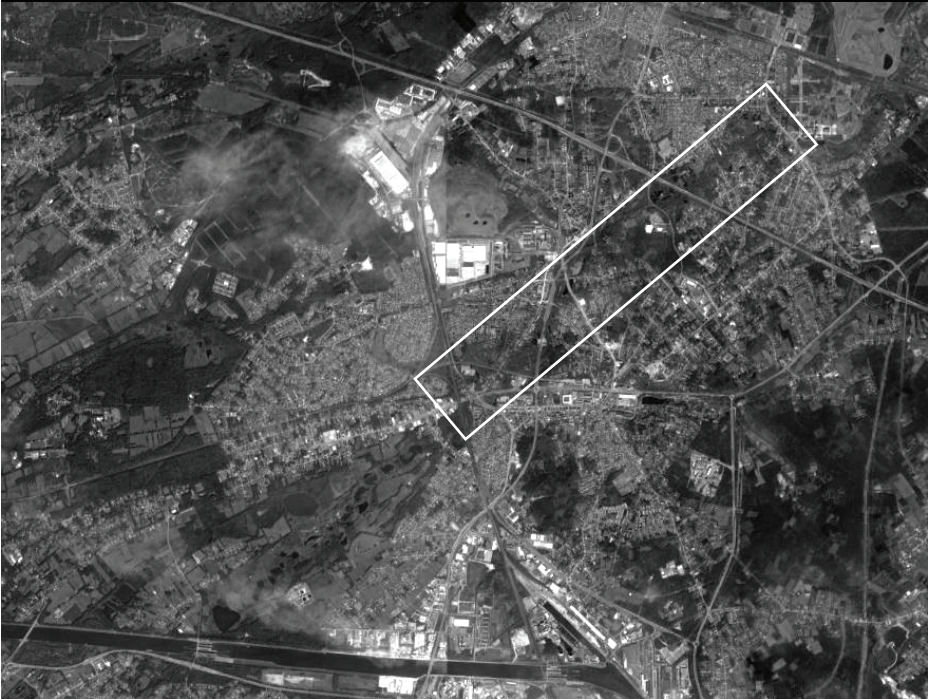
Genk

*“Een ruimtelijke transformatie van een vergeten vallei
doorheen de stad Genk met als doel het versterken van
de hydrologische, ecologische, verbindende en culturele
betekenis van de vallei.”*

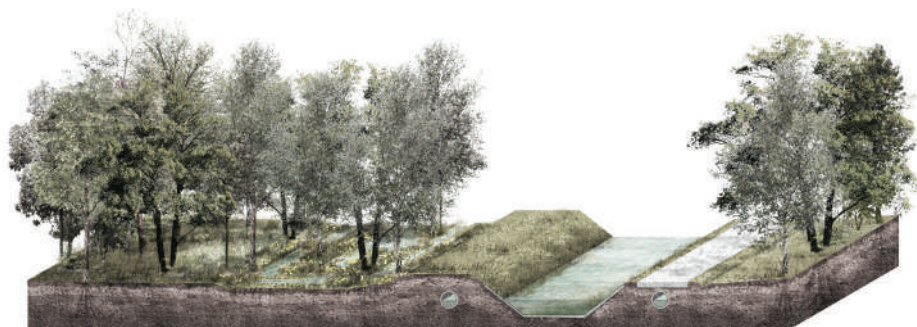

OPDRACHT

periode	2015 - heden
kerncijfers	200 ha valleigebied 7,5 km valleiroute
opdrachtgever	stad Genk Katrien Van De Sijpe (Katrien.VanDeSijpe@Genk.be)
opdrachthouder	TRACTEBEL Bart Van Gassen (bart.vangassen@tractebel.engie.com) Mark Wilschut (mark.wilschut@tractebel.engie.com)
samen met	Georges Descombes ADR Architectes
opdracht	Opstellen Masterplan
ereloon	€ 148.765

OPZET

Gekanaliseerde Stiemer en parallelle beek als doorstroommoeras | onherkenbare beekloop door elzenbroekbos

De vallei van de Stiemer, een erkend natuurreservaat, is gesitueerd in het verstedelijkt gebied van Genk. De vallei vormt een vergeten plek, de Stiemer is gekanaliseerd en wordt begeleid door rioolcollectoren die overstorten op de waterloop. De Stad Genk heeft de ambitie om van de vallei een aantrekkelijk groenblauw netwerk te maken dat stadssites verbindt en bewoners in contact brengt met de natuur. Een meervoudige benadering is noodzakelijk, waarbij Tractebel heeft ingezet op het definiëren van ruimtelijke entiteiten en verschillende thematische strategieën die de vallei dienen te transformeren.

Een drietal ruimtelijke entiteiten worden onderscheiden, lineaire tuinen, natuurplekken en stedelijke valleiranden, welke worden verbonden door een valleiroute. Lineaire tuinen vormen publieke verblijfsruimtes verbonden aan de Stiemer. De toegankelijkheid in natuurplekken wordt beperkt, de abiotiek en

biotiek bieden potentie tot natuurontwikkeling. Stedelijke valleiranden zijn overgangsräume tussen stad en vallei waarin ruimtelijk functionele relaties worden ontplooid.

Verschillende thematische strategieën zijn ontwikkeld. De parallelle beek en het zuiverend kanaal zijn strategieën die inzetten op het verbeteren van de waterkwaliteit en -kwantiteit. Een diverse vallei en ecologische beek versterken de biodiversiteit in de vallei. De valleiroute en buurtwandelingen maken de vallei functioneel en recreatief toegankelijk. De valleiranden, tuinen en punctuele interventies versterken het publiek verblijf en gebruik in de vallei.

KRACHTLIJNEN

VALLEIROUTE

De valleiroute kent een lengte van 7,5 km en verbindt verschillende strategische stadssites in Genk met elkaar en met de vallei. De beleevingswaarde langsheen de route is hoog, soms situeert het pad zich langs de beek, soms op de hoger gelegen valleiflank met een uitzicht over de vallei en dan weer aan de rand met het stedelijk weefsel. Op lokale schaal schakelt de valleiroute zich in het bestaand netwerk van functionele fietsroutes. Op regionale schaal kan de route ingeschakeld worden in het netwerk van recreatieve fietsroutes door de Maten en/of het Kempisch plateau.

NATUURGEBIEDEN

Natuurgebieden zijn plekken waar specifieke abiotische en biotische condities potenties bieden tot de ontwikkeling van waardevolle tot zeer waardevolle natuurtypes. Het zijn plekken waar (natuurtechnische en beheersmatige) ingrepen de natuurontwikkeling dienen te stimuleren. Ook zijn het gebieden waar de natuurlijke valleidynamiek nog redelijk aanwezig is en waar, op termijn, parallelle waterloop en huidige Stiemer kunnen samenvloeien.

STEDELIJKE VALLEIRANDEN

De stedelijke valleiranden zijn locaties waar ruimtelijk-functionele relaties tussen vallei en stad kunnen ontstaan. Het zijn plekken waar de publieke ruimte en stedelijke ontwikkeling en programmatie zich tot de vallei kunnen richten. Een stapsgewijze transformatie wordt voorgesteld waarbij, van project tot project, de stedelijke bebouwing een gezicht naar de vallei zal vormen en een entree tot de vallei biedt.

37

TUINEN

Tuinen zijn publieke plekken in de vallei waar een divers gebruik op maat van de omliggende wijken kan plaatsvinden. Het zijn verbindende ruimtes tussen de twee valleiflanken. Verblijfsplekken waar inwoners van de omliggende wijken elkaar kunnen ontmoeten. De tuinen zijn articulaties in de vallei, ruimtes op, of aan, de huidige gekanaliseerde Stiemer waar zich doorheen de tijd een intensifiëring van gebruik en programmatie wordt voorgesteld.

ZOOM | Waterschei

De Tuinen van Waterschei vormt een pilootproject dat schetsmatig is uitgewerkt en waarin de ruimtelijke entiteiten en strategieën worden geconcretiseerd. Vanaf de Stegestraat wordt een nieuwe parallelle beek voorgesteld waarmee de natuurlijke waterhuishouding wordt verbeterd en ruimte voor waterbuffering wordt voorzien. Bovendien biedt de parallelle loop potenties voor een diverse landschapsbeleving en biodiversiteit. De parallelle beek wordt gevoed door hemelwaterafvoer vanuit de omliggende wijken. Ook wordt een overstortbehandeling met natuurlijke zuivering aangesloten op de parallelle beek. De bestaande Stiemer wordt getransformeerd tot lineaire tuin. Verschillende mogelijkheden worden voorgesteld, elk open voor een divers gebruik door de buurt. Buurtwandelingen creëren

wandellussen en verbinden de omliggende wijken tot de vallei en elkaar. Ook worden de handelsactiviteiten van de Stalenstraat verbonden met de kantoorontwikkelingen op Thor Park. De achterzijdes van de Stalenstraat transformeren tot overgangsruimtes met een publiek karakter. Punctuele interventies langsheen de buurtwandelingen versterken de landschapsbeleving.

38

Ontwerpvoorstel voor het valleipark Stiemerbeek ter hoogte van Waterschei

Ruimtelijke articulatie in de vallei | De bestaande gekanaliseerde Stiemer wordt getransformeerd tot tuin, een verblijfs- en ontmoetingsplek in de vallei. De parallelle waterloop herstelt natuurlijke valledynamiek en verhoogt de ecologische en landschappelijke diversiteit in de vallei.

TUINEN VAN STENE

Oostende

“Een historisch poldergebied krijgt een nieuwe betekenis door de ontwikkeling van een multifunctioneel landbouwpark als onderdeel van het Groen Lint van de stad.”

OPDRACHT

periode	Kaderplan 2016 - 2017 Uitvoering 2017-2018
kencijfers	35 ha (kaderplan) 16 ha (uitvoering)
opdrachtgever	stad Oostende Eli Devriendt (eli.devriendt@oostende.be)
opdrachthouder	Tractebel Bart Van Gassen (bart.vangassen@tractebel.engie.com) Mark Wilschut (mark.wilschut@tractebel.engie.com)
samen met	ADR architectes Georges Descombes MAAT-ontwerpers Jan - Willem Van Der Schans Voorland
opdracht	opmaak kaderplan, ontwerp en uitvoering
ereloon	€ 147.840
uitvoeringsbedrag	€ 1.825.000

De Tuinen van Stene is een historisch poldergebied omgeven door een juxtapositie ruimtelijke fragmenten, de Torhoutsesteenweg, de stadsrand van Oostende met het Sint-Andreas Instituut, Stene dorp en de grootschalige Snaakskerkepolder. Doelstelling is om dit poldergebied een nieuwe betekenis te geven door het te transformeren naar een multifunctioneel landbouwpark.

Er wordt ingezet op verschillende deelruimtes. De poldertuin wordt gevormd door een publieke boomgaard en semi-publieke CSA velden. De poldertuin is gericht op biologische voedselproductie en sociale interactie. Het waterweidelandschap wordt gevormd door centrale grasweides en het netwerk van grachten en doet dienst als waterbuffer. Oevers worden verflauwd en extra grachten gecreëerd. De tekstakker is een uitbreiding van de poldertuin en richt zich op nieuwe teelten. De voedselstrip vormt de overgang

naar Torhoutsesteenweg, een aanzet voor een fietspad en groenbuffer wordt gegeven.

De Tuinen van Stene vormt een multifunctioneel landbouwpark. Er wordt ingezet op vlees, groente en fruitproductie binnen het CSA project. Waterbuffering vindt plaats in lager gelegen percelen en de grachten. Balkstuwen en een waterwindmolen controleren het waterpeil, een hemelwatertoevoer vanuit Stene Dorp is voorzien. Verflauwde oevers bieden ecologisch potentieel, wat wordt versterkt door extensieve begrazing en functionele agrobiodiversiteit (FABS). Een wandelnetwerk en architecturale elementen maken recreatief gebruik mogelijk.

KRACHTLIJNEN

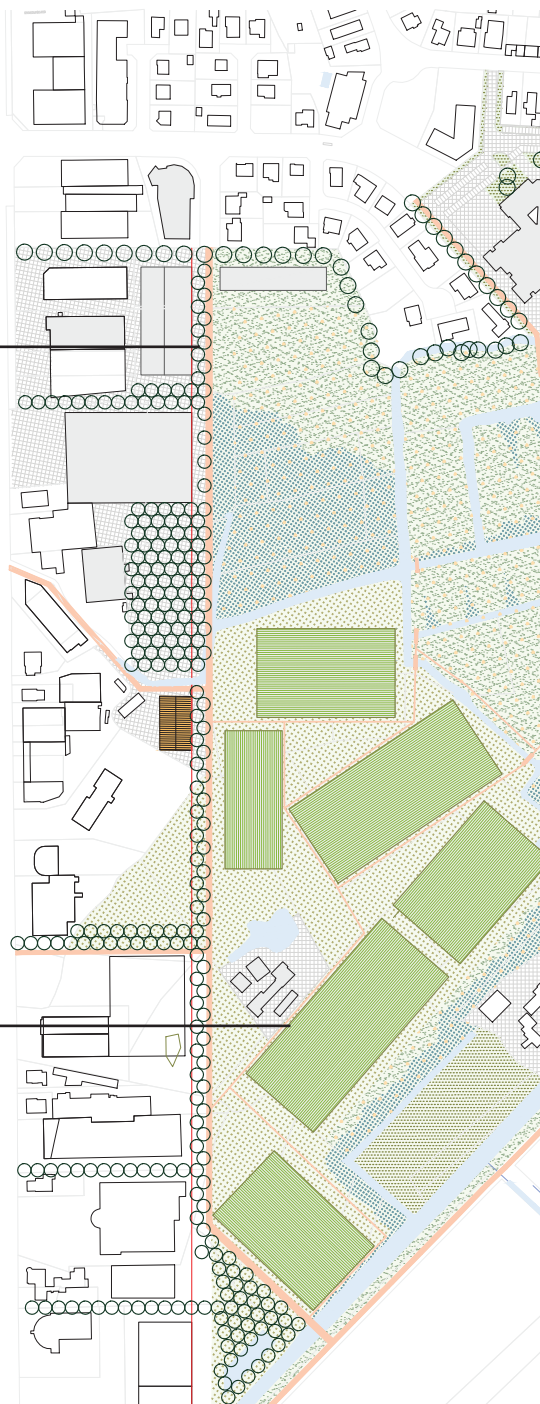
VOEDSELPLATFORM

Binnen deze deelruimte, grenzend aan de steenweg, worden nieuwe ontwikkelingen binnen een distributieverhaal gestimuleerd om een nieuwe voorkant te vormen aan de Tuinen van Stene. Er wordt een platform toegevoegd als publieke ruimte om de overgang toegankelijk en bereikbaar te maken voor zacht verkeer.

TESTAKKER

Binnen de Tuinen van Stene staat innovatie en vernieuwing centraal. Ook in een eerder traditionele context wordt er gezocht naar vernieuwende landbouwtechnieken, teelten en verdienmodellen. Er worden, samen met de landbouwers, velden afgebakend waar innovatie in de poldergronden centraal staat. Dit proces kan inspiratie bieden voor landbouwactiviteiten in het achterliggend polderlandschap.

POLDERTUIN

De interactie tussen de verschillende sociale en educatieve actoren uit Stene Dorp staat in deze deelruimte centraal. De passage van het Groen Lint, de aanwezigheid van de horeca in Stene Dorp, het Sint-Andreas-Instituut, de Chiro,... kunnen een rol opnemen in het versterken van bestaande of nieuwe maatschappelijke opgaves. Tegelijkertijd wordt de historische link tussen het polderdorp en de polder hersteld.

WATERWEIDE LANDSCHAP

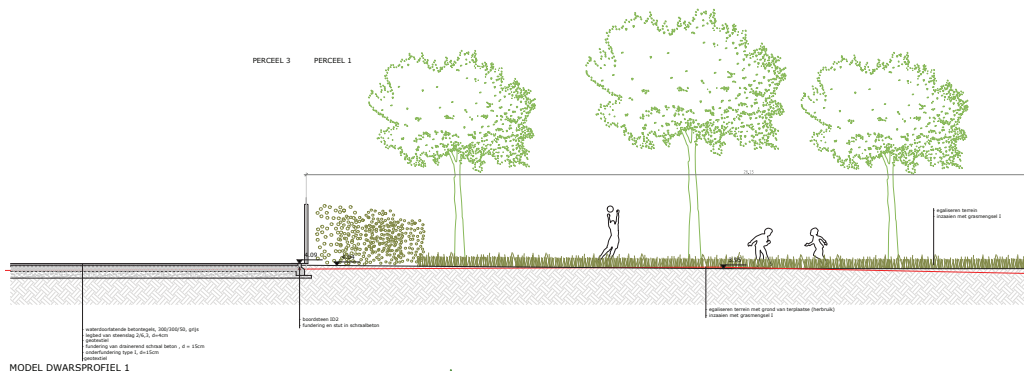
De Tuinen van Stene bieden de laatste buffermogelijkheid vooraleer het water ondergronds de stad in wordt geleid. De waterbufferfunctie van het landschap kan nieuwe opportuniteiten meebrengen voor de productieactiviteiten. Anderzijds dient ervoor gewaakt te worden dat het uitbreiden van de buffercapaciteit de teelten niet over- of wegspoelt bij hoge waterstand. Een gezonde afstemming tussen deze twee is noodzakelijk. Met het vergroten van de waterbuffercapaciteit kan de biodiversiteit worden versterkt.

ZOOM | architecturale elementen

Verskillende architecturale elementen worden in de Tuinen van Stene geïntroduceerd met als doel het versterken van de landschapsbeleving. Langs de fietsroute wordt een platform uit hout en beton voorzien. Het platform vormt een verblijfsruimte langs de route met uitzicht over het de laantjes en het lager gelegen natte grasland. Een pergola vormt een verblijfsruimte in de boomgaard. De pergola is samengesteld uit stalen gebogen buizen waar metalen draden tussen zijn gespannen. Naar vormgeving verwijst de pergola naar een kweektunnel. De pergola wordt begroeid met klimplanten en kan dienst doen als buitenklas voor de naastgelegen school. Houten

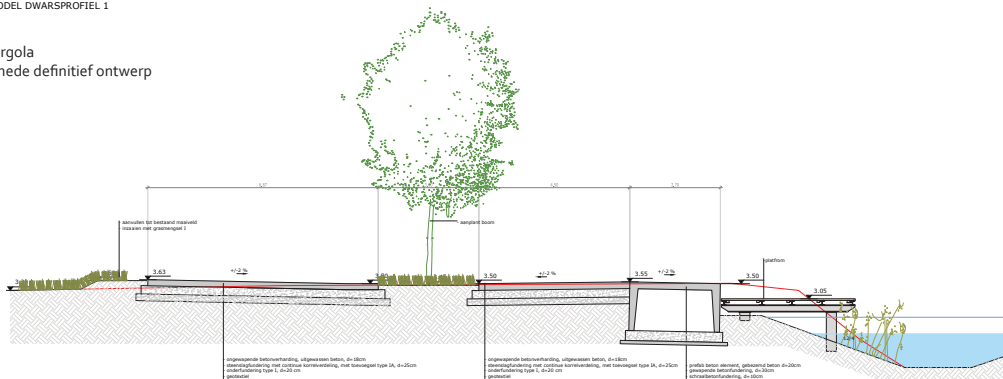
balustrades worden geplaatst ter hoogte van oversteken van de grachten in het gebied. Het vormen markante objecten in het open polderlandschap.

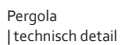
Ook zijn een aantal infrastructurele elementen toegevoegd aan het landschap. Een nieuwe brug vanaf de polderdijk vormt een nieuwe toegang tot het gebied voor landbouwvoertuigen. Het betonnen brugdek is opgespannen tussen twee landhoofden en voorzien van houten balustrades. Balkstuwen controleren het waterpeil in het gebied. De balkstuwen zijn zodanig vormgegeven dat ze de grachten op informele manier oversteekbaar maken voor wandelaars.

Pergola

| snede definitief ontwerp

Platform
| snede definitief ontwerp

PRODUCTIVE LANDSCAPES

PUBLIC SPACE | SMART NETWORKS | PLACES OF MOBILITY | WATER URBANISM | RECYCLING
TERRITORIES | CIVIC ARCHITECTURE | URBAN RESILIENCE

Esplanade Oscar Van De Voorde 1
9000 Gent

TRACTEBEL